

Datum van inontvangstneming : 15/02/2019

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-829/18 - 1

Zaak C-829/18

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

27 december 2018

Verwijzende rechter:

Tribunal de grande instance de Paris (Frankrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

5 december 2018

Verzoekende partij:

Crédit Logement SA

Verwerende partij:

OE

[OMISSIS]

[OMISSIS] [Or. 2]

[OMISSIS]

[Identiteit van de partijen, samenstelling van de rechtbank en aard van de uitspraak]

FEITEN EN PROCEDURE:

Bij voorafgaand en op 4 april 2007 aanvaard aanbod heeft de vennootschap Crédit Agricole [OMISSIS] voor de financiering van vastgoed in Saint Jean de Gonville (Frankrijk) aan OE een vastgoedlening van 99 177,39 CHF of 61 620 EUR tegen variabele rentevoet toegekend, af te lossen onder de voorwaarden die stonden

vermeld op de bladzijden 2 en 3 van het aanbod, op basis van de wisselkoers EUR/CHF. Aanvankelijk bedroeg de maandelijkse aflossing 983,71 EUR [OMISSIS].

Bij akte van 20 februari 2007 heeft de vennootschap Crédit logement zich hoofdelijk borg gesteld voor de aflossing van de lening ten bedrage van 61 620 EUR over een termijn van 300 maanden.

Toen OE [OMISSIS] niet betaalde, heeft Crédit Agricole [OMISSIS] de aflossingstermijn vervallen verklaard en OE [OMISSIS] bij brief van 9 november 2016 in gebreke gesteld om haar het bedrag van 61 740,8 EUR te betalen. De op 25 oktober 2016 onbetaalde maandelijkse aflossing bedroeg 1 622,56 EUR.

Volgens de subrogatoire ontvangstbewijzen van 18 mei 2016 en 3 maart 2017 heeft Crédit logement de bank in totaal 6 331,29 EUR [Or.3] + 57 707,80 EUR, dus een bedrag van 64 039,09 EUR betaald, wat overeenstemt met het bedrag aan onbetaalde maandelijkse aflossingen, het op de vervaldag uitstaande kapitaal en de boetes voor laattijdige betaling.

Crédit logement heeft OE bij brieven van 27 februari 2017 en 29 juni 2017 in gebreke gesteld om haar een bedrag van 64 067,49 EUR te betalen.

Met het betoog dat aan deze ingebrekestellingen geen gevolg was gegeven, heeft Crédit logement OE bij exploit van 30 juni 2017 [OMISSIS] laten dagvaarden en verzoekt zij het Tribunal de grande instance de Paris (rechtbank in eerste aanleg Parijs) [OMISSIS] om:

- OE ertoe te veroordelen haar een bedrag van 64 149,10 EUR, verhoogd met de wettelijke rente, te betalen [OMISSIS]

[OMISSIS].

Op 17 oktober 2018 heeft het Tribunal de grande instance de Paris de partijen het volgende bericht gestuurd:

„Weledelgestrenghe heer, geachte heer,

In het voorliggende dossier is de rechtbank voornemens het Hof van Justitie van de Europese Unie één of meer vragen te stellen over de volgende onderwerpen:

1. De eventuele onverenigbaarheid van nationaalrechtelijke regels betreffende de excepties [OMISSIS] die niet aan de borg kunnen worden tegengeworpen [OMISSIS] met het [Unie]rechtelijk doeltreffendheidsbeginsel en de verplichting voor de rechter om op te merken dat de hem voorgelegde bedingen mogelijk oneerlijk zijn [zie bij voorbeeld arresten van 21 november 2002, Cofidis (C-473/00, EU:C:2002:705); 4 oktober 2007, ██████████ (C-429/05, EU:C:2007:575), en 21 april 2016, Radlinger en Radlingerová (C-377/14, EU:C:2016:283)].

2. *De criteria om te bepalen of één of meer bedingen in een leningsovereenkomst in vreemde valuta oneerlijk zijn door het ontbreken van simulaties aan de hand waarvan een kredietnemer de gevolgen van het mechanisme kan inschatten [Or. 4] (zie arrest van 20 september 2018, OTP Bank en OTP Faktoring, C-51/17, EU:C:2018:750).*

3. *Indien wordt vastgesteld dat één of meer bedingen van het mechanisme oneerlijk zijn, de zwaarte van de sanctie (ongeschreven beding of onhoudbare overeenkomst), met name gelet op bepaalde uitspraken die noodzakelijkerwijze het „doeltreffende, evenredige en afschrikkende karakter van de sancties” aan de orde stellen (arrest van 27 maart 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190).*

[OMISSIS]”

MOTIVERING:

[OMISSIS]

A. Relevant [Unie]recht

Betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten is een rechter er, overeenkomstig richtlijn 93/13/EEG van 5 april 1993 [OMISSIS], op grond van het [Unie]rechtelijk doeltreffendheidsbeginsel toe gehouden ambtshalve op te merken dat een beding mogelijk oneerlijk is (arrest van 4 juni 2009, Pannon GSM, C-243/08, EU:C:2009:350) [OMISSIS].

Over de beoordeling of een beding inzake een variabele rentevoet in een leningsovereenkomst in vreemde valuta oneerlijk van aard is, heeft het Hof verduidelijkt dat [OMISSIS] [Or. 5] [OMISSIS] een dergelijk beding oneerlijk kan zijn indien het niet begrijpelijk genoeg is geformuleerd [arrest van 20 september 2018, OTP Bank en OTP Faktoring (C-51/17, EU:C:2018:750, punt 78):

„Gelet op een en ander moet op de derde vraag worden geantwoord dat artikel 4, lid 2, van richtlijn 93/13 aldus moet worden uitgelegd dat financiële instellingen op grond van het vereiste dat een contractueel beding duidelijk en begrijpelijk moet zijn geformuleerd, verplicht zijn leningnemers voldoende informatie te verstrekken om hen in staat te stellen goed geïnformeerde en prudente beslissingen te nemen.

In dat verband betekent dat vereiste dat een beding betreffende het wisselkoersrisico voor de consument formeel en grammaticaal begrijpelijk moet zijn, maar ook wat de praktische reikwijdte ervan betreft, zodat een gemiddelde, normaal geïnformeerde en redelijk omzichtige en oplettende consument niet alleen zich ervan bewust kan zijn dat de binnenlandse valuta in waarde kan verminderen ten opzichte van de vreemde valuta waarin de lening is opgesteld,

maar ook de potentieel aanzienlijke economische gevolgen van een dergelijk beding voor zijn financiële verplichtingen **kan beoordelen**”. (onderstreeping en nadruk toegevoegd)

Artikel 6 van de richtlijn betreft de sanctie en luidt als volgt: „De lidstaten bepalen dat oneerlijke bedingen in overeenkomsten tussen een verkoper en een consument onder de in het nationale recht geldende voorwaarden de consument niet binden en dat de overeenkomst voor de partijen bindend blijft indien de overeenkomst zonder de oneerlijke bedingen kan voortbestaan.”

B. Relevante nationale wetgeving

[OMISSIS]

Wanneer de borg zijn persoonlijk verhaalsrecht op de schuldenaar instelt, kunnen de excepties die de schuldenaar aan de schuldeiser kon tegenwerpen, krachtens de artikelen 2305 en 2308 van het [Franse] burgerlijk wetboek alleen aan de borg worden tegengeworpen (a) indien [de borg] de schuldenaar niet van de betaling op de hoogte heeft gebracht of (b) indien de schuldenaar de borg heeft laten weten welke excepties hij kon opwerpen [OMISSIS] en de borg niet is „vervolgd”, dat wil zeggen dat de schuldeiser geen betaling heeft gevorderd, hetgeen reeds kan worden gedaan door verzending van een niet-aangetekende brief. [OMISSIS].

Deze regels zijn van toepassing zelfs als de hoofdschuldenaar een consument en de borg een beroepsbeoefenaar is, zonder verplichting voor de professionele borg om de consument erop te wijzen dat hij de borg moet melden welke excepties hij kan opwerpen [OMISSIS]. [OMISSIS] Evenmin kan een consument, indien de borg de excepties kan opwerpen die de hoofdschuldenaar [Or. 6] overeenkomstig artikel 2313 van het [Franse] burgerlijk wetboek aan de schuldeiser kan tegenwerpen, niet op grond van de voornoemde beginselen de professionele borg verwijten dat hij de excepties uit hoofde van het onregelmatige karakter van de leningsovereenkomst niet heeft opgeworpen.

C. Eerste prejudiciële vraag die noodzakelijk is ter beslechting van het geschil: heeft de rechter al dan niet de mogelijkheid te onderzoeken of bepaalde bedingen mogelijk oneerlijk zijn

De onderhavige vordering is door Crédit logement in haar hoedanigheid van professionele borg ingesteld op grond van artikel 2305 van het [Franse] burgerlijk wetboek (persoonlijk verhaalsrecht op de schuldenaar), nadat zij de hoofdschuldeiser, Crédit Agricole, schadeloos had gesteld. Alvorens op 3 maart 2017 een bedrag van 57 707,8[0] EUR [te betalen] aan Crédit Agricole [OMISSIS], heeft Crédit logement de schuldenaar, OE, bij brief van 27 februari 2017 ter kennis gebracht dat zij voornemens was de schuldeiser te betalen [OMISSIS].

Niets wijst er daarentegen op dat zij alvorens op 18 mei 2016 het bedrag van 6 331,29 EUR te betalen [OMISSIS], OE daarvan op de hoogte zou hebben gebracht en er is geen enkele brief overgelegd waaruit moet blijken dat de schuldeiser „vervolgning” heeft ingesteld [en dus verzocht heeft om betaling].

Crédit logement heeft [OMISSIS] de regelmatigheid van de schuldvordering van de vennootschap Crédit Agricole geenszins betwist. Uit de bewoordingen van de brief van 27 februari 2017 blijkt dat zij OE er evenmin uitdrukkelijk op heeft gewezen dat hij aan de schuld ontleende excepties niet meer kon opwerpen indien hij haar deze excepties niet noemde.

Krachtens de nationaalrechtelijke beginselen die het persoonlijk verhaalsrecht van de borg op de schuldenaar beheersen [OMISSIS], kunnen de aan de hoofdschuld ontleende excepties (met andere woorden, ontleend aan eventuele onregelmatigheden in de leningsovereenkomst), en met name het oneerlijke karakter van een beding in een consumentenovereenkomst, slechts aan de borg worden tegengeworpen ten belope van de bedragen die hij heeft betaald zonder de schuldenaar daarvan in kennis te stellen, in casu dus het bedrag van 6 331,29 EUR, maar niet het bedrag van 57 707,80 EUR.

Hoewel Crédit logement geen toepassing van de contractuele rentevoet, maar van de wettelijke rentevoet vordert, omvat haar vordering de aflossingstermijnen inclusief de conform de hoofdovereenkomst berekende rente, en valt het bedrag van het uitstaande kapitaal des te hoger uit omdat de betaalde rente zelf zo hoog is.

Het bedrag van de veroordeling zou derhalve kunnen worden verlaagd indien de rechtbank (a) zou beslissen te onderzoeken of de financiële bedingen van de hoofdovereenkomst mogelijk oneerlijk zijn en (b) een of meer bedingen van de overeenkomst als oneerlijk zou aanmerken.

Indien het Tribunal de grande instance de Paris op grond van de nationaalrechtelijke bepalingen die de verhoudingen tussen de borg en de hoofdschuldenaar regelen, geen dergelijk onderzoek kan instellen, rijst [de vraag] in hoever deze oplossing te rijmen valt met het [Unie]rechtelijk doeltreffendheidsbeginsel.

In de praktijk kan een schuldenaar immers niet kiezen welke garanties [Or. 7] een kredietgever vraagt en is een professionele borg [OMISSIS] één van de vaakst geëiste garanties. In tegenstelling tot natuurlijke of rechtspersonen die als borg optreden voor hun werknemers, lijken professionele borgen nooit te wijzen op eventuele onregelmatigheden in kredietovereenkomsten, zoals ook in de onderhavige zaak het geval is. Een verklaring hiervoor kan liggen in de economische en kapitaalgerelateerde verhoudingen tussen professionele borgen en kredietinstellingen en het feit dat kredietverlening hierdoor vlotter kan verlopen.

In deze stand van het recht en aangezien de kredietgever als garantie eist dat een professionele borg zich borg stelt, is het vanuit nationaalrechtelijk oogpunt voor

een schuldenaar (en voor een rechter) echter niet mogelijk om op onregelmatigheden in een kredietovereenkomst te wijzen, terwijl een rechter in het kader van een door een kredietinstelling tegen een schuldenaar ingestelde vordering tot betaling wel verplicht zou zijn om dit te onderzoeken.

Met andere woorden, het feit dat er in de contractuele relatie een derde partij optreedt (de professionele borg), kan tot gevolg hebben dat een rechter niet op verzoek van een consument of ambtshalve mag nagaan of een beding van een overeenkomst met een beroepsbeoefenaar oneerlijk is, wanneer een – ook professionele – borg terugbetaling eist van de bedragen die hij, zonder discussie, in uitvoering van de overeenkomst heeft betaald. In de praktijk kan dit betekenen dat een consument in strijd met de artikelen 6 en 7 van richtlijn 93/13/EEG van de Raad gebonden is door een oneerlijk beding. [OMISSIS]

Door het loutere feit dat aan een consument is meegedeeld dat de borg de betaling gaat uitvoeren, wordt die consument immers iedere mogelijkheid ontnomen om onregelmatigheden in de hoofdovereenkomst op te werpen indien hij de kredietgever hiervan niet onmiddellijk op de hoogte brengt. [OMISSIS] Het kan een probleem vormen om een consument een dergelijke verplichting op te leggen, omdat de kans bestaat dat hij niet op de hoogte is van zijn rechten [zie bij voorbeeld arrest van 4 oktober 2007, ██████████ ██████████ ██████████ C-429/05, EU:C:2007:575, punten 61 en 65], hetgeen één van de belangrijkste obstakels is voor een doelmatig [Unie]recht. Het kan overigens paradoxaal klinken dat het aan de consument-schuldenaar staat om de professionele borg duidelijk te maken wat zijn rechten precies inhouden, wil hij vermijden dat de excepties die hij in geval van vervolging door de schuldeiser had kunnen opwerpen, voor hem niet zouden gelden.

In haar [OMISSIS] nota geeft Crédit logement aan dat het beroep van de kredietnemer niets aan doelmatigheid inboet, omdat die tegen de bank een aansprakelijkheidsvordering kan instellen.

In de veronderstelling dat die mogelijkheid bestaat en de kredietnemer tegenover de bank in het gelijk wordt gesteld [OMISSIS], dan impliceert dit ten eerste dat de kredietnemer voor de rechter is verschenen en ten tweede dat hij daartoe het initiatief neemt en de kosten en [Or. 8] risico's van een dergelijke procedure op zich neemt. In de praktijk komt het echter weinig voor dat de verweerder (consument) voor de rechter verschijnt en nog minder dat hij tegen de kredietgever een vordering instelt, zonder dat de rechtbank met zekerheid kan stellen wat de oorzaken van dit verschijnsel zijn.

Bovendien loopt de kredietnemer het risico dat hem de verjaring van zijn vordering wordt tegengeworpen. [OMISSIS].

Bijgevolg dient de behandeling van de zaak te worden geschorst in afwachting van het antwoord van het Hof van Justitie van de Europese Unie waaraan overeenkomstig artikel 267 VWEU de volgende vraag is gesteld:

Dienen richtlijn 93/13/EEG van 5 april 1993 en het [Unie]rechtelijk doeltreffendheidsbeginsel aldus te worden uitgelegd, dat zij zich verzetten tegen de toepassing van een nationaalrechtelijke bepaling die een rechter verbiedt na te gaan of een beding in een met een beroepsbeoefenaar gesloten overeenkomst oneerlijk is, wanneer de professionele borg die zich tot uitvoering van de overeenkomst heeft verbonden, de schuldenaar-consument heeft meegedeeld dat hij voornemens was de betaling te verrichten en deze schuldenaar hem niet heeft gemeld welke excepties kunnen worden opgeworpen?

D. Tweede en derde prejudiciële vraag die noodzakelijk zijn voor de beslechting van het geschil: toetsing of de financiële bedingen van de overeenkomst duidelijk en begrijpelijk zijn, en bewijslast

[OMISSIS], het blijkt dat Crédit logement OE niet op de hoogte heeft gebracht alvorens het bedrag van 6 331,29 EUR te betalen en niets wijst erop dat zij door de schuldeiser is „vervolgd” (dat wil zeggen dat die haar een schriftelijke vordering tot uitvoering van de overeenkomst zou hebben gestuurd).

Hoe ook het antwoord op de voorgaande vraag luidt, het staat dus aan het tribunal de grande instance de Paris om na te gaan of één of meer contractuele bedingen oneerlijk zijn; het antwoord op deze vraag kan betekenen dat het bedrag van de veroordeling uit hoofde van de desbetreffende vordering krachtens subrogatie (en van beide vorderingen krachtens subrogatie indien het antwoord op de voorgaande vraag bevestigend is), lager uitvalt. **[Or. 9]**

Doordat het om een lening in vreemde valuta gaat (zie [OMISSIS] de artikelen 1.2.1 tot en met 1.2.6, en 2.8 *in fine* van het kredietvoorstel) voor de financiering van vastgoed in de eurozone, vormt het financiële mechanisme van de lening zoals vastgelegd in de desbetreffende artikelen, met een variabele rentevoet, doorberekening van wisselkoersschommelingen en een mechanisme van rekening-courant (zie artikel 2.8), een wezenlijk bestanddeel van de overeenkomst. Deze bedingen kunnen dan ook alleen oneerlijk zijn indien zij niet „duidelijk en begrijpelijk” zijn in de zin van de richtlijn [zie arrest van 20 september 2018, OTP Bank en OTP Factoring, C-51/17, EU:C:2018:750].

In de overeenkomst wordt het wisselrisico één maal (en slechts één maal) op blz. 6 vermeld, waar staat dat bij een contante aankoop van vreemde valuta het wisselrisico ten laste van de kredietnemer komt. De kredietgever heeft bij de overeenkomst ook een aflossingstabel gevoegd.

Bijgevolg dient de behandeling van de zaak te worden geschorst in afwachting van het antwoord van het Hof van Justitie van de Europese Unie op de volgende vraag:

Kan door de vermelding in de overeenkomst dat het wisselrisico ten laste van de kredietnemer komt, aangevuld met de aflossingstabellen, het beding „duidelijk en begrijpelijk” worden in de zin van de richtlijn, wanneer simulaties van mogelijke,

ook ongunstige hypothesen met betrekking tot de evolutie van de wisselkoers ontbreken?

In de veronderstelling dat de inlassing van de aflossingstabellen als aanvulling van de vermelding van het wisselrisico kan doorgaan, rijst bovendien de vraag van de bewijslast dat de kredietnemer de stukken in kwestie heeft ontvangen en de ontvangen informatie volstaat. Met betrekking tot het consumentenkrediet is geoordeeld dat de bewijslast bij de kredietgever berust, die de nodige bewijsstukken dient te bewaren [arrest van 18 december 2014, CA Consumer Finance, C-449/13, EU:C:2014:2464]; de vraag rijst of deze oplossingen eventueel op oneerlijke bedingen kunnen worden toegepast. In casu zijn de aflossingstabellen niet door de consument geparafeerd, in tegenstelling tot de overeenkomst.

Bijgevolg dient de behandeling van de zaak te worden geschorst in afwachting van het antwoord van het Hof van Justitie van de Europese Unie op de volgende vraag:

Staat het aan de beroepsbeoefenaar dan wel aan de consument om te bewijzen dat de informatie waardoor het beding duidelijk en begrijpelijk wordt aan de consument is verstrekt en dat dat beding duidelijk en begrijpelijk is?

E. Vierde en vijfde vraag: aard van de sanctie ingeval de financiële bedingen niet duidelijk en begrijpelijk zijn, toepasselijke beginselen

Ingeval het tribunal de grande instance de Paris oordeelt dat de bedingen waarin het financiële mechanisme van de lening wordt vastgelegd (artikelen 1.2 tot en met 1.2.9, 2.8) oneerlijk zijn omdat zij onvoldoende duidelijk en begrijpelijk zijn, rijst de vraag welke sanctie moet worden opgelegd. Voor een oneerlijk beding (bij voorbeeld een boetebeding) vormt die vraag normaliter geen probleem omdat het volstaat om het litigieuze beding als niet geschreven te beschouwen. **[Or. 10]**

Bij deze beoordeling kan men zich afvragen in hoeverre de toepassing mogelijk is van de geldende rechtsbeginselen uit het recht op het consumentenkrediet (richtlijn nr. 2008/48), waar de sanctie „doeltreffend, evenredig en afschrikkend” moet zijn [arrest van 27 maart 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190]: deze formulering komt niet uitdrukkelijk in richtlijn 93/13 voor.

Indien de bedingen in casu als oneerlijk worden aangemerkt, zou het tribunal de grande instance de Paris hier kunnen oordelen dat het hier een geval betreft waarin alle contractuele financiële bedingen, inclusief rentevoeten, als niet geschreven dienen te worden beschouwd. Aangezien het beding waarin de munt van de lening is vermeld als niet geschreven wordt beschouwd, zou dit betekenen dat de verplichting van de kredietnemer alleen betrekking heeft op het kapitaal in euro, na aftrek van alle verrichte aflossingen. Een dergelijke oplossing komt erop neer dat het recht op rentebetaling vervalt omdat de consument niet rechtsgeldig met

een financieel mechanisme heeft ingestemd, en kan een afschrikkende oplossing blijken. Hierdoor wordt een groot deel van de overeenkomst echter ongeldig.

Omgekeerd kan het tribunal de grande instance de Paris oordelen dat bij louter gebrek aan informatie over het wissel- en schommelingsmechanisme, alleen het valutabeding en het schommelingsbeding als niet geschreven moeten worden beschouwd, met als gevolg dat de overeenkomst er één wordt in euro tegen vaste rentevoet. Het voordeel van deze oplossing is dat die meestal ook voor oneerlijke bedingen wordt gebruikt. Voor de kredietgever zal de sanctie misschien minder streng, wellicht evenrediger maar alleszins minder afschrikkend zijn, maar uiteindelijk wordt de overeenkomst omgevormd tot een type lening waartoe geen enkele partij zich heeft verbonden. Voor de consument kan die oplossing ook ongunstig uitvallen, indien het bedrag van de aflossingstermijnen als gevolg van het schommelingsbeding lager had kunnen uitvallen.

Bijgevolg dient de behandeling van de zaak te worden geschorst in afwachting van het antwoord van het Hof van Justitie van de Europese Unie op de volgende twee vragen:

Ingeval het tribunal de grande instance de Paris oordeelt dat de contractuele bedingen 1.2.1 tot en met 1.2.9, 2.8 oneerlijk zijn omdat zij onvoldoende duidelijk en begrijpelijk zijn geformuleerd, dienen dan alle financiële bedingen, inclusief het rentebeding, als niet geschreven te worden beschouwd, of dienen alleen de bedingen over de wisselkoersschommelingen en het valutabeding als niet geschreven te worden beschouwd, waardoor enkel een vaste rentevoet overblijft, of dient nog een andere optie te worden overwogen?

Dient het tribunal de grande instance de Paris er zich bij het onderzoek van de voorgaande vraag van te vergewissen dat de opgelegde sanctie doeltreffend, evenredig en afschrikkend is?

[OMISSIS]

OM DEZE REDENEN:

Beslist het Tribunal de grande instance de Paris **[Or. 11]**

DE BEHANDELING VAN DE ZAAK TE SCHORSEN in afwachting van het antwoord van het Hof van Justitie van de Europese Unie op de volgende prejudiciële vragen:

Eerste vraag: Dienen richtlijn 93/13/EEG van 5 april 1993 en het [Unie]rechtelijk doeltreffendheidsbeginsel aldus te worden uitgelegd, dat zij zich verzetten tegen de toepassing van een nationaalrechtelijke bepaling die een rechter verbiedt na te gaan of een beding in een met een beroepsbeoefenaar gesloten overeenkomst oneerlijk is, wanneer de professionele borg die zich tot uitvoering van de overeenkomst heeft verbonden, de schuldenaar-consument heeft meegedeeld dat

hij voornemens was de betaling te verrichten en deze schuldenaar hem niet heeft gemeld welke excepties kunnen worden opgeworpen?

Tweede vraag: Kan door de vermelding in de overeenkomst dat het wisselrisico ten laste van de kredietnemer komt, aangevuld met de aflossingstabellen, het beding „duidelijk en begrijpelijk” worden in de zin van de richtlijn, wanneer simulaties van mogelijke, ook ongunstige hypothesen met betrekking tot de evolutie van de wisselkoers ontbreken?

Derde vraag: Staat het aan de beroepsbeoefenaar dan wel aan de consument om te bewijzen dat de informatie waardoor het beding duidelijk en begrijpelijk wordt aan de consument is verstrekt en dat dat beding duidelijk en begrijpelijk is?

Vierde vraag: Ingeval het tribunal de grande instance de Paris oordeelt dat de contractuele bedingen 1.2.1 tot en met 1.2.9, 2.8 oneerlijk zijn omdat zij onvoldoende duidelijk en begrijpelijk zijn geformuleerd, dienen dan alle financiële bedingen, inclusief het rentebeding, als niet geschreven te worden beschouwd, of dienen alleen de bedingen over de wisselkoersschommelingen en het valutabeding als niet geschreven te worden beschouwd, waardoor enkel een vaste rentevoet overblijft, of dient nog een andere optie te worden overwogen?

Vijfde vraag: Dient het tribunal de grande instance de Paris er zich bij het onderzoek van de voorgaande vraag van te vergewissen dat de opgelegde sanctie doeltreffend, evenredig en afschrikkend is?

[OMISSIS]

[handtekeningen]